

Årets langtur

Det ble ingen padletur fra Kristiansand til hytta nord for Kragerø i år, men det er jo ingen hindring for ikke å padle hjem igjen! Dessuten ønsket jeg å kombinere turen med litt ”geografiske undersøkelser”. Jeg lager nemlig guide for padlere som liker seg langs kysten, og disse trenger enkle landinger og en teltplass fra tid til annen. Nå har jeg kartlagt en del!

Av Lars

8. august 2005

Turen skulle startet mandag morgen, og den gjorde for så vidt også det. Men, da jeg våknet regnet det, og jeg utsatte nedpakking/utsetting til det ble opphold. Fremdeles kan en vel si at det var utrygt, men nå var jeg iallfall tørr da jeg startet turen!

Jeg padlet den vante ruta gjennom Strømsundet og ut i Trosbyfjorden. Forbi de tre flotte leirplassene på Kjønnøya, og inn til Hafsund, hvor jeg foretok litt proviantering. Hadde satset på syltetøy på tube, men de hadde ikke det så langt ut i sesongen. Derfor ble det en tube med Nugatti til nystekte morgenbrød. Ikke så verst det heller.

Padlet så videre syd-sydvest gjennom Klokkersundet, bortover mot Valle. Krysset sydover til Vågøya, for å se om denne på kartet idylliske delte øya kunne ha noen overnattingsplasser. Det hadde den ikke, men den trange kanalen gjennom øya kan anbefales. Her var det iallfall idyllisk.

Deretter var det klar for Gumø og Skutevikkilen. Her har jeg overnattet en natt før, og vært flere ganger. Et sagn forteller at det skal være gravd ned en skatt her. Bukta skal nemlig tidligere ha vært skjulested for kaperskuter under krigene med Sverige og England i 1807-14. Kaperskutene hadde gjennom en lov utstedt av Fredrik VI lov til å kapre fiendtlige skip, og selge de med innhold. Dette ble det selvsagt penger av. En av kapergastene fra denne tiden, gast Fagerhus, skal ha gjemt en kobberkjele full av penger i en fjellhule like øst for Skutevikkilen. Fagerhus ble tatt av dag, og ingen vet eksakt hvor han hadde gjemt pengene. Derfor er kjelen fremdeles ikke funnet. (Kilde: Kystguide TELEMARK av Tor Kjetil Gardåsen, Thure Forlag).

Det ble ingen skattejakt på meg denne dagen, bortsett fra 3 vegpunkter til flotte overnattingsplasser. Her er det også et utsiktspunkt det er verdt å få med seg! Den eneste skatten jeg fikk var svakt regn fra oven. Strålende dråper, som EGENTLIG er vel så verdifulle som hvilken som helst skatt! Da jeg padlet ut av Skutevikkilen ”bøtta” det ned. Heldigvis var det godt og varm (iallfall foreløpig), og jeg padlet nordover for å gå igjennom kanalen mellom Gumø og Langø. Denne var lang og regnfull. Da jeg padlet inn så jeg 5 kajakk-padlere i det fjerne på vei mot nordøst. Inne i kanalen traff jeg en far og sønn i dobbel-kajakk. Det er helt klart at padling er ”in” om dagen! Det er virkelig gøy å se!

Nesten helt vest i kanalen, på Gumø-siden, fant jeg en OK leirplass. Vel ute av kanalen gikk jeg sørover, og rundet vestover igjen syd av Berø. Det var begynt å blåse, og tørrtopp med korte armer var kaldt. Heldigvis hadde jeg sydvest i redningsvesten, men det var fremdeles kaldt. Da jeg så en sandstrand med teltplass syd på Berø var derfor valget ganske enkelt. Jeg hakket allerede tenner, og det var ingen vits å lete seg frem til neste leirplass – selv om jeg ikke hadde padlet så veldig langt denne dagen. Derfor løp jeg i land i regnet – kliss våt allerede (sprut-trekket mitt er veldig lekk). Telt ble satt opp i rekordfart, og jeg tok på tørre klær og sovepose. En god bok og to timer senere var jeg varm igjen. Følte på ingen måte at jeg var kritisk kald, men det var ubehagelig. Løping og knebøy kan anbefales hvis en er mer nedkjølt...

På Berø traff jeg bare en annen padler denne ettermiddagen. Han var på vei ut da jeg kom inn. Heldiggrisen hadde våtdrakt, og jeg var ganske sinna på meg selv for at jeg lot long-john'en min ligge igjen hjemme... Det skal ikke skje neste gang – iallfall ikke med lekk spruttrekk!

Ble ingen middag denne dagen. Hadde ikke padlet så veldig langt, og hadde igjen lunsj fra Hafsund: To ferske rundstykker, og to bananer! Men, det ble en del lesing i regnet. Boka som fengslet var Dan Browns "Angels and demons". Skal si det er en page-turner. God å ha hvis det regner!

9. august 2005

Våknet til nydelig sol, og tørket telt og alt vått tøy på søplekassene nede ved sandstranden. Satt på kanten ved brygga og lagde morgenbrød. Skal si det var god stemning!

Fornøyd og tørr satte jeg kursen vestover, og gikk forbi Kragerø. Her ble jeg utsatt for turens farligste episode. Fire gamle damer i en skjærgårdsjeep hadde syklubb, og så alle andre steder en fremover. De passerte i halvplan 5 meter foran meg, og det beveget seg ganske bra ja... Men, jeg holdt balansen, og de fire sølvrevene var lykkelig uvitende om at de i mitt stille sinn ble utropt til "turens bøller". Men, det de ikke vet har de jo ikke vondt av... Vi får bare håpe at de ikke kjører over en kajakk-padler, før de skjønner at iallfall føreren av båten bør se fremover...

Retten vest av Kragerø kom jeg til Sundane, og her er det utrolig flotte fjellformasjoner. Et populært sted, og flere steder du kan hoppe fra høye fjellvegger. Her fant jeg også en utrolig flott leirplass for padlere. Gikk så rundt Brattøy for å se om jeg kunne finne noe her, men det er ingenting å anbefale. Derimot fant jeg to leirplasser på Djupsund litt lenger syd.

Padlet videre rett sydover, og inn Eidsvikkilen. Nå skulle jeg endelig sjekke ut et "padletriks" for å unngå strekningen fra Risør til Portør. Dette er jo et beryktet strekk, og mannen jeg snakket med fra skjærgårdstjenesten ved Sundane fortalte følgende: "Dette er en kjent padlerute, og det skal være fine stier å trille kajakken på. Her har til og med

vikingene fraktet båtene sine i uvær.” Dermed ble usikkerheten min litt mindre, og jeg var ikke så spent da jeg nærmet meg land, som da jeg gikk ut i dag tidlig.

Været var nemlig hensynsløst bra, og det hadde vært fantastisk flott padling i åpent hav fra Portør til Risør. Men, hva gjør man ikke for adrenaline.no sine lesere! Nå skal det innrømmes at jeg var ganske interessert i å prøve ut disse to vannene selv også – det kan jo faktisk hende at det ikke er like fint vær neste gang jeg skal forbi dette strekket.

Helt inne i Eidsvikkilen ligger en liten brygge, og sand/mudderstrand. Her går det en ganske bratt kjerrevei opp til asfaltert vei. De 30-40 metrene var ganske slitsomme når en drar en fullastet havkajak på tralle etter seg. Vel oppe på asfalten ble jeg slått av kontrasten. En kajakker hører ikke hjemme på asfalt! Selv om det var flott kulturlandskap med nydelige blomster i bakgrunnen. På asfaltveien tok jeg til venstre i 20 meter, før jeg gikk inn en grusvei til høyre. Her var det bom, men kajakken gikk fint under denne! Praktisk! Jeg fulgte denne veien i ca 200 meter, og da åpnet det seg atter en liten kjerrevei ned til vannet. Jeg rygget båten ut i vannet, og var klar for Eidsvannet. Vannet er omgitt av bratte fjell og tett skog, og er ikke så veldig langt. I enden av vannet gikk jeg inn i sivet, og så på GPSen at det var bekk ned til det neste vannet – Leivatn. Bekken ble ganske fort ikke padlebar, men jeg gikk ned til neste vann for å titte. Da så jeg at det gikk en flott sti ned til der bekken rant ut i Leivatn. Dermed fulgte jeg denne stien tilbake, og kom ut 20-30 meter til venstre for sivet (der bekken renner ut av Eidsvannet). Så var det bare å trille i vikingenes fotspor ned til Leivatn. Etter hvert begynte dette å gå veldig greit, og jeg taper ikke så mye tid på å trille litt i ny og ne. Leivatn er en lang affære, og jeg kjenner sulten begynner å gnage. Det er ikke spesielt mange fine steder å gå i land – naturen her nytes best fra kajakken. Jeg tar et veipunkt på en øy i nord. Der har det vært folk før med bål plass og greier, men det er ikke veldig fin landing. Steinete, og ganske bratt. Men, etter en stund til sydover, får jeg øye på en fin plass på østsiden. Her er det landing på sand, og flere mulige teltplasser. Det er litt vått her, men gode muligheter for tørr telting også. Her blir det endelig mulighet for å nyte ferskt brød med Nugatti!

Mett og god gikk ferden videre mot syd. På sjøkartet så det ut som bæring fra veien og ut til havet, men da jeg så veien, oppdaget jeg også en bro. Denne var stor, så jeg tok sjansen på å padle videre sydover. På GPSen så det bedre ut, og jeg padlet og padlet. Til slutt var jeg helt nede ved en demning, og havet skulle være rett på andre siden. Jeg gikk litt tilbake, og i land ved et lite rødt hus på venstre side. Her er det fint svaberg, og veien går mellom huset og svaberget, og videre forbi demningen. Etter å ha forhørt meg med de som bodde ved demningen, fikk jeg lov til å trille over tunet deres. Det vanlige var visstnok å ta opp kajak/kanoe på demningen, men alene med 50-60 kilo havkajak er ikke dette så attraktivt. Da er det bedre å sette på trilla mens kajakken flyter i vannet, og så bare trille den opp svaberget inn på land. Jeg fant nemlig rimelig fort ut at trilla bør monteres og demonteres i vannet, og IKKE på land. Dessuten er det viktig å ha gode festereimer, slik at kajakken ligger FAST på tralla.

Så var det bare å trille rett ut i havet, få av tralla og padle mot horisonten... Det er mange små øyer i området, så jeg la inn et vegpunkt rett ved der jeg satte ut. Til glede for meg neste gang – når jeg kanskje kommer fra sør.

Padlet videre langs land, og det er ganske åpent et lite stykke videre. Så gikk jeg syd-sydvest, øst av Kattholmen og Terneskjær. Så kom jeg inn ”Perleporten”, og dette stedet har navnet sitt med rette!!! Et fantastisk sted, og selvsagt fullt av folk. Selv etter at fellesferien er over. Her la jeg inn et vegpunkt på en utrolig fin teltplass, men det er mange å ta av. Store områder med gress, og faktisk en hel volleyballbane... Da jeg padlet forbi kabin-cruiserne så jeg skiltet: ”Friluftområde – Teltning forbudt”. Så utrolig teit! Det viser seg at mange kommuner oppretter såkalte friluftområder, og at da havnestyret i disse kommunene lager sine egne telteregele. Dette må det bli en slutt på! På vegne av adrenaline.no kommer det til å bli sendt brev – dette skiltet gjentok seg nemlig på Risøya også – litt senere på dagen. Hva er argumentet? Da jeg snek meg forbi tonnevis med plast som duppet ved svabergene, hørte jeg øksehuggene fra en gjeng som lagde bål på svaberget. Det er da disse kolossene som tar med seg kassevis med øl og lager ødeland av slike perler? Ikke en stakkars padler som trenger en leirplass etter en lang padledag? Logikken synes meg å være helt fjern, og jeg skal publisere svaret fra havnestyret i Risør så fort jeg har det i hende!

I perleporten så jeg også et fantastisk bilde som jeg dessverre ikke tok... Det var et eldre, ”kraftig” par i ei bittelita gummijolle. Bak hadde de et digert ”Vis Sjøvett!”-klistremerke. Så satt de der og fisket, mens en liten to-hester tok de utover. Det morsomme var jo at de verken hadde redningsvester på seg eller om bord, og at de satt og drakk øl samtidig! Her skulle jeg jo selvsagt vært tøff nok til å ta bilde, men jeg gjorde det ikke... Angrer litt...

Videre gjennom Bremsundet til Risø. Her var som nevnt samme skiltet, men jeg tok likevel ut vegpunkter på tre fine teltplasser for padlere. Videre øst av Leikerøya, og nord av brennholmen. Rundet Skibholmen på vestsiden, og sydøst til Olavsholmen. Her tok jeg vegpunkt på en nydelig idyll (uten skilt!!!). Her er det nydelig sandstrand, men landing på stein i nord, og en lang trang kanal inn i sør (også landing på stein). Selve leirplassen er en usjenert perle, med godt le for vinden.

Gikk så rundt Olavsholmen, og vestenfor Stangholmen. Så et langt strekk sydvest til øst for Furuøya, og inn til Trollbergbukta. Her ventet Marianne (ei venninne av kjæresten). Hun har hytte i området, og disket opp med nydelig middag, god samtale og myk seng. Luksus!

10. august 2005

Fikk deilig frokost av Marianne, og var klar for å gå over ”Silda”. Det er de lokales navn på Sildodden, og det er et kort strekk en ikke skal kimse av. Her har det nok gått med noen skip gjennom årene... I dag blåste det svakt fra nordvest, og det er perfekt. Da kommer vinden over land, og det blir lite sjø. Takk!

Gikk på innsiden av Risøya og Myren, og inn til Risøya FHS. Spurte om jeg kunne ha kajakken der mens jeg provianterte i en matbutikk i nærheten. Det var helt greit, og jeg fikk i meg en lunsj rik på karbohydrater (for å si det slik...). Vel tilbake slo jeg av en prat med en som reparerte seilbåter der, og han viste seg å ha peil. Det var nemlig forfatteren

av ”Den norske los” og ”Veien til båtførerprøven”. Han var kjent, og jeg hadde med meg en god del tips til leirplasser på veien videre. Ikke at jeg fant alle, men tips er gode å ha!

Fra Risøya FHS gikk jeg rett syd, og innom Lyngør. Videre syd av Askerø. Trålet meg frem og tilbake i dette øyparadiset, og fant til slutt en perfekt leirplass for padlere på Marholmen. Deretter gikk jeg rett syd til Sandøya, og innimellom øyene øst for den. På øyene fant jeg ingenting, men på selve Sandøya fant jeg en. Gikk så videre sydvest til Store Buskholmen. Her fant jeg en svært idyllisk teltplass, og senere på kvelden både en teltplass inne på øya, og et annet sted der flere kunne sette opp telt. Min plass var minimalistisk, og selv ikke mitt ettmannstelt fikk bare gress under seg. Jeg kunne fått det også, men måtte da hatt mer hellning.

På Risøya hadde jeg kjøpt med beinfrie koteletter, og skulle ha råstekte båtpoteter til disse. Lagde middag i et fantastisk lys. Over land var det kjempemørke skyer, og sånt blir det spesielt lys av. Rett før middagen begynte det plutselig å regne! Et lite sjokk, da jeg jo hadde bestemt meg for at det ”holder seg over land”. Jeg var jo på min egen øy! Et paradisi! Men, slike tanker hjalp ikke. Det regnet over mine gourmetbeinfrie-koteletter, og jeg satte meg inn i teltet. Der spiste jeg opp de nydelige råstekte potetene, mens jeg ventet på kotelettene. De ble ferdige i regnet de også, og gikk ned på høykant. Sikret stormkjøkkenet slik at gassblusset holdt seg tett, og senket meg ned i soveposen med Dan Brown. Der lå jeg et par timer, og lyttet til fjern torden mens sidene raste av gårde. Så stoppet regnet, og det ble en tur rundt på øya også. Et nydelig sted. Helt alene...

11. august 2005

Våknet til regn, og hadde en ganske rolig morgen med litt rosinboller. Men, så sluttet det – og jeg gikk videre mot sydvest. Først inn mot land – vest for Teistholmene. Fulgte Flostadøen helt til sør, og rett før spissen er det et fint sted. Her merket jeg av et vegpunkt for leirplass. Har vært innom her for å spise lunsj en gang, men da så jeg ingen teltplass. Denne gangen gikk jeg i land, og det er flere fine teltplasser her!

Videre sydvest mellom Måkeholmene. Disse har sitt navn med rette – utrolig mengde måker på disse øyene! Så kom valget: Utsiden eller innsiden av Tromøya? Vindmessig var det greit å gå på utsiden, men det var mørke skyer. Begge gangene jeg har padlet her før har vært på utsiden. I fantastisk vær. Derfor visste jeg at det ikke er lett å lande i rullesteinene på utsiden av Tromøya. Hvis det skulle bli tordenvær var jeg lite lysten på å padle. Jeg valgte derfor innsiden denne gangen.

Gikk sydvest til Buøya, som er merket som friområde på sjøkartet. Her har jeg overnattet en gang før – for to år siden. Øya er veldig fin, og jeg tok med meg to vegpunkter på selve hovedøya, og en på ei bittelita øy på baksiden. Her ble det også lunsj, som besto av litt mer boller og potetgull...

Så var det klart for Tromøysundet – tro meg, det er like kjedelig som det ser ut som på kartet. Men, når en passerer Tromøybrua er det ikke så langt igjen, og når du runder mot syd ved Arendal ser du igjen horisontlinja der ute. Da går det raskt utover igjen. Jeg gikk

inn til Hafsø, og der var det fin telting for ett telt. Her er det også telting forbudt, da dette er vernet område. Derfor ble det bare tømning av sprengt blære her, selv om noen jeg snakket med sa at jeg gjerne måtte ligge der for natten. Været var fint, så jeg ville videre. De jeg snakket med anbefalte flere steder sørover, så jeg var full av forventning.

Gikk sydvest til Jerkholmen, og inn på østsiden av denne. Her er det grunt, og midt på øya er det sand og rullestein om hverandre. Og flotte teltplasser. Her er det bare for padlere, båter ligger på andre siden. Der er det brygge, toalett og mange flere teltplasser. Jeg ble hilst velkommen til denne øya av en gjeng sauer, men de forlot meg ganske kjapt. Selv om det var igjen bra med visittkort fra de, var det ikke noe problem å finne et flott sted til teltet.

Jeg tok et forfriskende bad før jeg gikk i gang med middagen. Denne dagen var det bare Relal Turmat sin Storfegryte. Enkelt, godt og greit. Akkurat da maten var ferdig startet det å regne. Men, da sto posen med storfegryta til godgjøring, og jeg hadde nok vann til en digger kopp med søt te. Dermed ble det teltkos med middag – enda en gang. Denne gangen varte ikke regnet så lenge, og jeg fikk god tid til å utforske øya før mørket omfavnet teltet og meg. Solnedgangen var fantastisk, da regnskyene lå tunge ved siden av der sola gikk ned.

11.8.2005

Våknet til en fantastisk flott og stille dag. Da er det bare å sette i gang med brødbaking, noe jeg også gjorde! Rett syd for Jerkholmen ligger Tjuvholmen. Her så det også ut til å ligge en flott leirplass. Ikke så stor som den på Jerkholmen riktignok, og du må lande mer på stein her. Men, til gjengjeld er denne leirplassen mer i le for vinder fra syd og sydvest (der er Jerkholmen mer utsatt).

Så gikk jeg rett sydover til Ryvingholmene. Et godt strekk, men i dag var havet fullstendig stille. Her fant jeg først en litt kronglete leirplass, som sikkert ikke er mye i bruk. Flott sandbunn, men landing på stein, og litt ur før teltplass. Den andre plassen på Ryvingholmene er helt fantastisk. Lang sandstrand, og plass til flere telt på gress. Skikkelig Bohuslän-følelse! Det skulle vise seg at den følelsen skulle vare en stund.

Været fristet nemlig til å rett sydvest til Valøene. Det er også et godt strekk, men i stille vær er det helt fint. Her er det fullstendig Bohuslän-lik, og jeg lagde vegpunkter på i alt 4 fantastisk flotte steder. Imellom de rosa flotte fjellene går det geiter. På sydsiden av varden er det noen griseflotte svaberg!

Jeg padlet videre mellom Kvaløya og Hesnesøya, og bort til Maløene. Her er det også mye fint i nord. Etter å ha trålt en del rundt hadde jeg 4 leirplasser lagret i GPSen. Kvelden før hadde jeg ringt til MoNo (han som frelste meg for padlesporten), og han heter egentlig Magnus Theiste Østlie. Han hadde selvfølgelig overnattet på Theistholmen, og dette ble neste mål.

Her var det flotte sandstrender, og en bitteliten teltplass. Litt vindutsatt, men et veldig idyllisk sted. Jeg gikk videre sydover, og på østsiden av Håøya. Her var det veldig bølgete, selv i lite vind. Fikk et par skikkelige kalddusjer gjennom det utette spruttrekket. Ikke veldig behagelig...

Så gikk jeg rett vest, på nordsiden og rundt Bjørøya. Fulgte land mest mulig, men en må ut i åpent hav litt her. Bølgene var ikke mye å snakke om, og strekket forbi Homborsund fyr ble en kosetur. Prøvde å finne en leirplass på spissen rett nord av Homborø. Her er det utrolig flott sandbunn og toalett/søplekasser. Likevel har stedet grodd fullstendig igjen. Merkelige greier...

Videre rett sydvest til Auesø og Sokken. Dette er et av mine favorittsteder. Her la jeg inn tre vegpunkter til senere bruk. På oppslaget står det telting forbudt her også, men regner med at det bare er i området rundt doen og søplekassene... Men, hvem vet?

Rundet Auesø, vest til Skjøtøya, vest av denne, videre sydvest til den trange kanalen som fører inn til Lillesand. Nordvest gjennom denne, og inn til byen. Her sto damen med stor K og vinket på brygga. Skal si det kysset gjorde godt, etter 8 timer padling, og over 4 mil på GPSen denne dagen...

Gikk så i land på en sandstrand midt i sentrum. Du kan også gå i land på en sandstrand nedenfor kirka litt lenger mot øst (du ser den greit). Så landing i Lillesand er veldig greit med kajakk.

Damen med stor K og jeg hadde blitt enige om å ta helgen sammen, derfor ble damen med liten k (kajakken) lagt på taket, og så kjørte vi hjem til Kristiansand. Strekningen Lillesand – Kristiansand skal det nok bli rikelig anledning til å ta senere utover høsten.

Alt i alt en fin tur, selv om det denne gangen ble en del regn. Ikke minst er jeg fornøyd med at jeg nå har massevis av vegpunkter til gode overnattingsplasser. En del av disse ligger til høyre i denne artikkelen, men jeg jobber med å lage en egen guide for padlere som vil gå denne strekningen.

Galleri

Her finner du 42 bilder fra turen.

Etapper

Denne gangen ”tracket” jeg etappene med GPS. Det gjorde det mye enklere å skrive denne dagboken, og dessuten holder jeg litt oversikt over hvor lang hver dag ble:

Man: 23,1 km

Tir: 42,4 km

Ons: 37,9 km

Tor: 30,5 km

Fre: 41,9 km

Nå må det bemerkes at strekningen fra Trosby-fjorden til Lillesand er betraktelig kortere enn det dagsetappene gir uttrykk for. Jeg padlet veldig mye rundt omkring for å lete etter leirplasser...

Kart

Jeg brukte følgende sjøkart på turen:

C-717, C-718A, C-718, C-719, C-720, D-721, D-722 (Lillesand).

Leirplasser:

Her er leirene jeg brukte underveis + et par til. En komplett oversikt over alle leirplassene jeg fant er under utarbeidelse:

Berø: 32 V 526320 6525447

Perleporten: 32 V 517125 6510459

Store Buskholmen: 32 V 500942 6490927

Jerkholmen: 32 V 484708 6473229

Auesø, Sokken: 32 V 468653 6456921